

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี
จัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะ

เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สฎ ๒๐๐๘/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๓ (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) ได้รายงานผลการตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีและพนักงานเทศบาลผู้เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการจัดซื้อที่ดิน จำนวน ๔ แปลง เนื้อที่ ๗๕-๑-๒๔.๘ ไร่ เป็นสถานที่กำจัดขยะที่ไม่เหมาะสม ที่ดินมีราคาสูงเกินความเป็นจริงและไม่สามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้เต็มที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบและคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ มีมติเห็นชอบกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๓ (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) ชี้มูลความผิดให้ผู้เกี่ยวข้องชดใช้เงินคืนแก่เทศบาลฯ เป็นเงิน ๓๘,๑๙๑,๑๖๒.๖๓ บาท (สามสิบแปดล้านหนึ่งแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันหนึ่งร้อยหกสิบสองบาทหกสิบสามสตางค์) และได้เสนอมติของคณะกรรมการต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔ จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๔ แจ้งผลการสอบสวนให้เทศบาลทราบ พร้อมกับให้นายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ และมีคำสั่งให้ผู้กระทำผิดชดใช้เงินคืนแก่เทศบาล โดยนายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีรับทราบเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เทศบาลฯ จึงได้ออกคำสั่งที่ ๖๐๙/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ แจ้งผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ คือ

- นายยงยุทธ วงศ์เจริญ พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖
- นายมานิช เผือกสุวรรณ พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖
- นายโกศล โอทอง พ้นจากตำแหน่งเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๖
- นายณรงค์ จวมพรหมอินทร์ พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖
- นายวิโรจน์ แสงสมอ ย้ายไปดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลเมืองระนอง เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๓

๖. นายปิ่น เอื้อตระการวิวัฒน์ ย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
กองสวัสดิการฯ เทศบาลตำบลปากแพรก
เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔
๗. นายปรีชา ทวีทอง ย้ายไปดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองสาธารณสุข
และสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลกระโน
เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๓
๘. นางยี่สุน อินทร์จันทร์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนิติกร ๕ สำนักงาน
เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี
๙. นายดำรง เกิดพิทักษ์ ย้ายไปดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลเมือง
นราธิวาส เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๓
และลาออกจากราชการ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน
๒๕๔๔
๑๐. นายนิรินธ์ โพธิ์งาม ย้ายไปดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลอำเภอ
แม่สอด เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๒
๑๑. นายทวิช ศรีธรรมยศ ย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง
สาธารณสุขฯ เทศบาลนครนครศรีธรรมราช
เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๒ และเกษียณอายุ
ราชการ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๓
๑๒. นายนริศ นิลวิเชียร ย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองช่าง
เทศบาลเมืองระนอง เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม
๒๕๔๓
๑๓. นายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ปัจจุบัน เกษียณอายุราชการ

ให้ดำเนินการชดใช้เงินคืนให้แก่เทศบาลฯ ภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากไม่เห็น
ด้วยให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน ซึ่งเมื่อครบกำหนด ๔๕ วันแล้วไม่มีผู้ใดชดใช้
เทศบาลฯ จึงได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องชดใช้เงินคืนแก่เทศบาลฯ ๒ ครั้ง ครั้งแรกเมื่อ
วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๕ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ปรากฏว่า ไม่มีผู้ใดปฏิบัติ
ตามคำเตือน แต่ได้มีผู้ยื่นฟ้องเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีต่อศาลปกครองสงขลา จำนวน ๑๐ คน
คือ นายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ นายปิ่น เอื้อตระการวิวัฒน์ นายโกศล โอทอง นางยี่สุน อินทร์จันทร์
นายปรีชา ทวีทอง นายนริศ นิลวิเชียร นายยงยุทธ วงศ์เจริญ นาวาวิโรจน์ แสงสมอ นายดำรง เกิด
พิทักษ์ และนายทวิช ศรีธรรมยศ ส่วนผู้ที่ได้ไต่ยื่นฟ้องเทศบาลตำบลต่อศาลปกครอง จำนวน ๓
คน คือ นายนิรินธ์ โพธิ์งาม นายมานิช เผือกสุวรรณ และนายณรงค์ จวมพรหมอินทร์
นายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒)ฯ ข้อ ๑

(๕) ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้กระทำละเมิด จำนวน ๑๒ คน ยกเว้นนายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ อดีตที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งอัยการจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้รับว่าต่างคดีแพ่งให้เทศบาลฯ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ และผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีคำสั่งให้นายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ ชดใช้เงินคืนเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖

เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีจึงขอหารือ ดังนี้

๑. อายุความ ๒ ปี ในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๖๓๙ เริ่มนับตั้งแต่เมื่อใดจึงจะถูกต้อง

๑.๑ เริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีเห็นชอบตามมติของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด หรือ

๑.๒ เริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นวันที่นายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีรับทราบผลการสอบสวนข้อเท็จจริงรับผิดทางละเมิด จากหนังสือจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่แจ้งให้เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีทราบและดำเนินการ

๒. เนื่องจากกรณีดังกล่าว กระทรวงการคลังยังมิได้แจ้งผลการตรวจสอบมาให้จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ในฐานะผู้แต่งตั้งคณะกรรมการ) ทราบ และเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓.๖/ว ๒๐๙๒ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เรื่องหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ข้อ ๖.๓ นายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีจึงได้มีคำสั่ง ที่ ๖๐๙/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๕ ให้ผู้กระทำผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลฯ ตามที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความเห็น คำสั่งดังกล่าวของนายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้องจะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป

๓. คำสั่งทางปกครอง ที่ ๖๐๙/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๕ เมื่อผู้กระทำละเมิดไม่ชดใช้เงิน เทศบาลฯ ได้มีหนังสือเตือนสองครั้ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๕ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เมื่อไม่มีผู้ใดปฏิบัติตาม เทศบาลฯ จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒)ฯ ข้อ ๑ (๕) ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน คำสั่งดังกล่าวสามารถใช้บังคับบุคคลดังต่อไปนี้ได้หรือไม่

๓.๑ บุคคลซึ่งได้อินย้ายไปดำรงตำแหน่งยังเทศบาลอื่น

๓.๒ บุคคลซึ่งพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง

๓.๓ บุคคลซึ่งลาออกจากราชการ

๓.๔ บุคคลที่เกษียณอายุราชการ

๔. เนื่องจากอัยการจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้รับว่าต่างให้เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีเฉพาะรายนายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ ในวงเงิน ๙,๕๔๗,๗๙๐.๖๖ บาท และขณะนี้ไม่มีผู้ที่ต้องรับ

ผิดบางคนมิได้มีสถานภาพเป็นเจ้าของที่ของรัฐแล้ว และบางคนมิได้อยู่ภายใต้บังคับของเทศบาล เมืองสุราษฎร์ธานี เพื่อความเป็นธรรมในการเรียกร้องให้ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เทศบาลฯ จะขอให้ัยการจังหวัดสุราษฎร์ธานีว่าต่างคดีบุคคลดังกล่าวรวมกับนายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ ได้หรือไม่ และหากอัยการรับว่าต่างและศาลปกครองรับฟ้องแล้ว เทศบาลฯ จะต้องดำเนินการอย่างไรสำหรับมาตรการบังคับทางปกครองที่เทศบาลฯ ได้ทำไปแล้ว

๕. หากกระทรวงการคลังแจ้งผลการตรวจสอบให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีทราบ และผลการตรวจสอบของกระทรวงการคลังแตกต่างไปจากมติของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด เทศบาลฯ จะต้องดำเนินการอย่างไร

ต่อมาจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๘๒.๓/๒๑๘๑๕ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๓ (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) ได้ตรวจสอบสืบสวนกรณีมีผู้ร้องเรียนการจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะของเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี ผลการตรวจสอบสืบสวนมีความเห็นว่าจัดซื้อที่ดินในราคาสูงกว่าความเป็นจริงไม่เหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์ได้ เกิดความเสียหายแก่ราชการคิดเป็นเงิน ๓๘,๑๙๑,๑๖๒.๖๓ บาท และได้แจ้งผลการตรวจสอบสืบสวนให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีพิจารณาดำเนินการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย

การดำเนินการทางแพ่ง เนื่องจากนายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีเป็นผู้ร่วมกระทำผิดด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีในฐานะผู้กำกับดูแลเทศบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดมีความเห็นให้ผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีเป็นเงิน ๓๘,๑๙๑,๑๖๒.๖๓ บาท ตามรายงานการตรวจสอบสืบสวนของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีเห็นชอบกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด มีผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มๆ ละ ๒.๕ ส่วน ใน ๑๐ ส่วน คิดเป็นเงินกลุ่มละ ๙,๕๔๗,๗๙๐.๖๖ บาท ดังนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วย นายยงยุทธ วงศ์เจริญ นายมานิช เผือกสุวรรณ นายโกศล โอทอง นายณรงค์ จวบพรหมินทร์

๒. คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ประกอบด้วย นายวิโรจน์ แสงสมอ นายปิ่น เอื้อตระการวิวัฒน์ นายปรีชา ทวีทอง นายยี่สุน อินทร์จันทร์

๓. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประกอบด้วย นายดำรง เกิดพิทักษ์ นายนิรินธ์ โพธิ์งาม นายทวิช ศรีธรรมยศ นายนิรุต นิลวิเชียร

๔. นายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในฐานะตัวการผู้ออกหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดิน ได้ออกหนังสือรับรองราคาประเมิน ๒ ครั้ง ครั้งแรก ออกหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๙๕๔๕, ๒๖๖๗๐, ๒๖๖๖๙ ราคาตารางวาละ ๑,๐๐๐ บาท โฉนดเลขที่ ๒๕๑๖๘ ราคาตารางวาละ ๒๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ ออกหนังสือรับรองราคาประเมินทุกแปลงราคาเท่ากัน ตารางวาละ ๑,๐๐๐ บาท และนายนิรินธ์ โพธิ์งาม รองปลัดเทศบาลในฐานะผู้สนับสนุน เนื่องจากได้แจ้งต่อนายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ ว่าหนังสือรับรองที่ได้

ออกให้แล้วได้สูญหาย ขอให้ออกหนังสือรับรองใหม่ ซึ่งเป็นเหตุให้ออกหนังสือรับรองราคาประเมินสองครั้งไม่เท่ากัน

จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้รายงานกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ ตามข้อ ๑๗ วรรคสอง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังแจ้งว่า เฉพาะราย นายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ อดีตเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้จังหวัดแจ้งกรมที่ดินเพื่อดำเนินการร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า นายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ อดีตเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคสังกัดกรมที่ดิน ได้เกษียณอายุราชการไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ จึงถือได้ว่าไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ได้อีก หากถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ในขณะกระทำความผิด การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ย่อมมีอำนาจกระทำได้โดยไม่ต้องแจ้งกรมที่ดินดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ขณะนี้นายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ ได้เกษียณอายุราชการไปแล้ว กรมที่ดินก็ไม่อาจมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ได้อีก การดำเนินการทางละเมิดมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชดใช้ทางแพ่ง ที่ถูกต้องน่าจะต้องฟ้องทางแพ่งเพียงอย่างเดียว และเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีได้ฟ้องคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานีในกรณีดังกล่าวขอให้มีคำสั่งให้นายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ ชดใช้ทางแพ่งแก่เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี ซึ่งศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีคำสั่งไม่รับฟ้องและให้ไปฟ้องศาลปกครองที่มีเขตอำนาจต่อไป จังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดสุราษฎร์ธานีดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีและจังหวัดสุราษฎร์ธานีแล้ว เห็นว่าข้อหารือดังกล่าวเป็นเรื่องเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเป็นเรื่องเดียว รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนจังหวัดสุราษฎร์ธานีและเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีแล้วมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ที่ว่า อายุความสองปีในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เริ่มนับเมื่อใด นั้น เห็นว่า มาตรา ๑๐ วรรคสอง^๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทาง

^๑ มาตรา ๑๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหม

ละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งกรณีของการทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่และการทำละเมิดที่มีใช้การปฏิบัติหน้าที่ ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอายุความการฟ้องคดี การนับอายุความจึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้มีอำนาจฟ้องคดีรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน สำหรับผู้มีอำนาจฟ้องคดีนั้น เนื่องจากเรื่องนี้เป็นกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นแก่เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี การฟ้องคดีจึงเป็นอำนาจของเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีซึ่งเป็นนิติบุคคลเจ้าของทรัพย์สิน โดยอำนาจในการฟ้องคดีต่อศาลภายในอายุความเป็นอำนาจของนายกเทศมนตรีในฐานะหัวหน้าบังคับบัญชาของเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีส่วนอายุความสองปีของกรณีนี้ต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่นายกเทศมนตรีในฐานะผู้แทนเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีรู้ถึงการทำละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน

สำหรับวันใดจะถือว่าเป็นวันที่รู้ถึงการทำละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้น เห็นว่า ต้องถือเอาวันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้แทนนิติบุคคลรู้ถึงการทำละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นวันเริ่มนับอายุความ ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจรู้ได้สองทาง คือ ๑) รู้ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ และ ๒) รู้จากรายงานของคณะกรรมการการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ซึ่งได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔๓๔/๒๕๔๔^๒ และเรื่องเสร็จที่ ๔๒๖/๒๕๔๖^๓

กรณีนี้ ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และได้แจ้งรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดให้นายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีทราบ

ทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

^๒ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง หรือเรื่องอายุความและแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๖/๔๔๖ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๓ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่กรณีการจัดหาเรือชุดหัวส่ว่น ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๑๙๐๕/๔๕๔ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๕^๔ ซึ่งนายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีรับทราบรายงานการสอบสวนดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ดังนั้น วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๕ จึงถือเป็นวันที่นายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐรู้ถึงการทะเลาะเบาะแว้งและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้ที่จะต้องใช้จ่ายสินไหมทดแทน และเป็นวันเริ่มนับอายุความในกรณีนี้

ประเด็นที่สอง ที่ว่า กรณีที่กระทรวงการคลังยังมิได้แจ้งผลการตรวจสอบมาให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีทราบ หากเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีได้มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาล เป็นการดำเนินการที่ถูกต้องหรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีได้รับแจ้งรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดจากผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี และผู้ว่าราชการจังหวัดได้ส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามข้อ ๑๘^๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว หากกระทรวงการคลังยังมิได้แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลา จึงยังไม่ถึงขั้นตอนที่นายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีจะออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชำระเงินตามมาตรา ๑๒^๖ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ และไม่สามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๗^๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ

^๔ หนังสือจังหวัดสุราษฎร์ธานี ลับ ด่วนที่สุด ที่ สฎ ๐๐๑๘/๖๑๔ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๕

^๕ ข้อ ๑๘ เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ แต่ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลหรือควบคุมหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นวินิจฉัยสั่งการให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวปฏิบัติตามที่เห็นว่าถูกต้อง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายตามวรรคหนึ่งสั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลังให้ผู้แต่งตั้งดำเนินการเพื่อออกคำสั่งให้ชำระค่าสินไหมทดแทน หรือฟ้องคดีต่อศาลอาญาให้ขาดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้แต่งตั้งแจ้งคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนทราบ

^๖ มาตรา ๑๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

^๗ มาตรา ๕๗ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระ โดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวันถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้น และขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

วิธีการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้ แต่ถ้ามองว่าจะขาดอายุความในการฟ้องคดี ก็ให้เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีดำเนินการฟ้องคดีภายในอายุความสองปี ดังนั้น การที่เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีได้มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาล จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้อง

ประเด็นที่สาม ที่ว่า คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดใช้ค่าสินไหมทดแทน หากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่ชำระ เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีจะใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับเจ้าหน้าที่ซึ่งพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง ลาออกจากราชการ หรือเกษียณอายุราชการ รวมทั้งโอนย้ายไปดำรงตำแหน่งที่อื่นได้หรือไม่ นั้น ในเรื่องทำนองเดียวกันนี้ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๒๕๗/๒๕๔๖ สรุปได้ว่า หน่วยงานเรียกให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่เพราะเกษียณอายุราชการแล้วชำระเงินดังกล่าวได้ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ประกอบกับมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการปกครองฯ ฉะนั้น หากเทียบเคียงตามนัยคำสั่งศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวกับกรณีนี้จะเห็นได้ว่า แม้ผู้รับคำสั่งได้โอนย้ายไปดำรงตำแหน่งที่อื่น พ้นจากตำแหน่งทางการเมือง ลาออกจากราชการ หรือเกษียณอายุราชการไปแล้ว ก็ไม่กระทบต่อคำสั่งตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีสามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้ อย่างไรก็ดี ในกรณีนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้วินิจฉัยไว้ในประเด็นที่สองแล้วว่า เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานียังไม่สามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้ เนื่องจากกระทรวงการคลังยังไม่ได้แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบ

ประเด็นที่สี่ ที่ว่า เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีจะขอให้อัยการจังหวัดสุราษฎร์ธานีว่าต่างคดีกับเจ้าหน้าที่อื่นรวมกับนายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ ได้หรือไม่ และจะดำเนินการสำหรับมาตรการบังคับทางปกครองที่ได้ดำเนินการไปแล้วอย่างไร นั้น เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากการชี้แจงของผู้แทนจังหวัดสุราษฎร์ธานีและเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีว่า ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีคำสั่งไม่รับฟ้องคดีที่เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีฟ้องนายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ กรณีจึงไม่มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่าเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีจะฟ้องเจ้าหน้าที่อื่นรวมกับนายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ ได้หรือไม่ อีกต่อไป สำหรับมาตรการบังคับทางปกครองนั้น เมื่อเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีได้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับเจ้าหน้าที่ดังกล่าวไปแล้วก็ต้องดำเนินการต่อไป อย่างไรก็ดีตาม การใช้มาตรการบังคับทางปกครองจะดำเนินการได้เมื่อกระทรวงการคลังแจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบ

ประเด็นที่ห้า ที่ว่า หากกระทรวงการคลังแจ้งผลการตรวจสอบให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีทราบ แต่ผลการตรวจสอบของกระทรวงการคลังแตกต่างไปจากคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีจะต้องดำเนินการอย่างไร นั้น เห็นว่า

ข้อ ๑๘^๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แยกได้เป็น ๒ กรณี คือ

๑. ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นกระทรวง ทบวง กรม และราชการส่วนภูมิภาค เมื่อกระทรวงการคลังมีความเห็นเป็นประการใดแล้ว ผู้แต่งตั้งต้องมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังและแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

๒. ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ หากหน่วยงานของรัฐนั้นมีความเห็นแตกต่างไปจากกระทรวงการคลัง หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะต้องเสนอให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลหรือควบคุมหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นวินิจฉัยสั่งการ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวปฏิบัติตามที่เห็นว่าถูกต้อง

สำหรับกรณีตามปัญหา เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีเป็นราชการส่วนท้องถิ่น เมื่อได้รับแจ้งผลการตรวจสอบจากกระทรวงการคลังแล้ว หากผลการตรวจสอบของกระทรวงการคลังแตกต่างไปจากความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และนายกเทศมนตรีเมืองสุราษฎร์ธานีจะยืนยันตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีเห็นชอบแล้ว ก็จะต้องส่งความเห็นดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีในฐานะผู้กำกับดูแลเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีวินิจฉัยสั่งการเพื่อที่จะให้เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีปฏิบัติต่อไป ตามข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว

อนึ่ง การวินิจฉัยสั่งการที่แตกต่างจากความเห็นของกระทรวงการคลัง หากปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังว่าเป็นการวินิจฉัยสั่งการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน ผู้วินิจฉัยสั่งการดังกล่าวอาจต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ซึ่งได้วินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๓๓๙/๒๕๔๒^๕

ประเด็นที่หก ที่ว่า การที่นายพิสิทธิ์ วงศ์วิวัฒน์ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ทำให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี จะต้องให้อธิบดีกรมที่ดินร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดด้วยหรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีได้รับความเสียหายจากการที่ต้องซื้อที่ดินในราคาที่สูงเกินความเป็นจริง เนื่องจากการออกหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของนายพิสิทธิ์ฯ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี อันเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอีกแห่งหนึ่ง หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เข้าหน้าที่

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

^๕ บันทึก เรื่อง ทารื้อแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่กรณีของรัฐวิสาหกิจมีความเห็นแตกต่างจากกระทรวงการคลัง ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๖/๐๓๒ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ผู้ทำให้เกิดความเสียหายสังกัดมีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ทั้งนี้ ตามข้อ ๙^{๑๐} และข้อ ๑๐^{๑๑} แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว กรณีนี้นายพิสิทธิ์ฯ เป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานที่ดินจังหวัด ซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคของกรมที่ดิน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหารซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด ตามมาตรา ๕๔^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดก็ไม่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เพราะผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ใช่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่นายพิสิทธิ์ฯ สังกัด ผู้ที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในกรณีนี้ คือ อธิบดีกรมที่ดิน อย่างไรก็ตาม อธิบดีกรมที่ดินอาจมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนได้ตามมาตรา ๓๘ (๗)^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ

^{๑๐} ข้อ ๙ ถ้าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอีกแห่งหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาและให้มีการรายงานตามลำดับชั้นจนถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัด เว้นแต่

(๑) ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นรัฐมนตรี ให้แจ้งต่อนายกรัฐมนตรี

(๒) ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐแห่งใด ให้แจ้งต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(๓) ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นผู้ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใด ให้แจ้งต่อกระทรวงการคลัง

(๔) ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นผู้ซึ่งไม่มีผู้บังคับบัญชาและมีใช้ปฏิบัติงานในราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งต่อผู้มีอำนาจกำกับดูแลผู้แต่งตั้งตน หรือผู้ซึ่งสั่งให้ตนปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

^{๑๑} ข้อ ๑๐ ในกรณีความเสียหายเกิดขึ้นตามข้อ ๙ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดหรือผู้ซึ่งระเบียบนี้กำหนดให้เป็นผู้รับแจ้งตามข้อ ๙ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี มีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ

^{๑๒} มาตรา ๕๔ ในจังหวัดหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดคนหนึ่งเป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติการให้เหมาะสมกับท้องที่และประชาชน และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหารซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัดและรับผิดชอบในราชการจังหวัดและอำเภอ และจะให้มีรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือทั้งรองผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๓} มาตรา ๓๘ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๕๗

(๗) อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าอาจมอบอำนาจให้รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี
ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือ
ผู้ว่าราชการจังหวัด

ฯลฯ

ฯลฯ